

Seat No. _____

HN-19070102020100
M. R. S. (Sem.-II) (CBCS)
Examination
April - 2023
M. FND-202 : Rural Development
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- 1 ટકાઉ પોષણક્ષમ વિકાસનો અર્થ આપી તેના નિર્દેશકો/ધોરણો સમજાવો. 15
 અથવા
- 1 ભારતમાં પર્યાવરણ સંરક્ષણ અને ટકાઉ પોષણક્ષમ વિકાસ વિશે વિગતે સમજાવો.
- 2 આર્થિક વિકાસનાં લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો. 15
 અથવા
- 2 આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિનો અર્થ આપી, તેમની વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- 3 ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે ત્રણ) 15
 (1) સંકલિત ગ્રામ વિકાસ યોજના
 (2) નાના ખેડૂતોનો વિકાસ કાર્યક્રમ
 (3) આર્થિક પ્રગતિ
 (4) રાષ્ટ્રીય કૃષિનીતિ
 (5) વિકાસશીલ અર્થતંત્રનાં લક્ષણો
- 4 સામુદાયિક વિકાસનો અર્થ સમજાવી, સામુદાયિક વિકાસના નિર્દેશકોની ચર્ચા કરો. 15
 અથવા
- 4 અલ્પવિકસિત અર્થતંત્રનાં લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- 5 સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમની વિગતે ચર્ચા કરો. 10
 અથવા
- 5 આર્થિક વૃદ્ધિનાં લક્ષણો વિશે વિગતવાર માહિતી આપો.